

การพัฒนาทักษะการอ่าน ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนและความพึงพอใจ
กลุ่มสาระการเรียนรู้ภาษาไทย ของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 2
โดยใช้หนังสือส่งเสริมการอ่านร่วมกับการเรียนรู้แบบร่วมมือ

3

DEVELOPMENT OF READING SKILLS AFFECTING LEARNING ACHIEVEMENTS AND
SATISFACTION OF THAI LANGUAGE OF PRATOMSUKSA 2 STUDENTS LEARNING BY
COOPERATIVE LEARNING WITH CHILDREN'S BOOK

ศุภวาลย์ ปัญญาบัณฑิตกุล*

ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.มารศรี กลางประพันธ์**

ดร.สมเกียรติ พละจิตต์***

บทคัดย่อ

การวิจัยครั้งนี้ มีความมุ่งหมายเพื่อ 1) หาประสิทธิผลหนังสือส่งเสริมการอ่านร่วมกับการเรียนรู้แบบร่วมมือ 2) เปรียบเทียบทักษะการอ่าน และผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน ก่อนเรียนและหลังเรียน 3) ศึกษาความพึงพอใจ 4) เปรียบเทียบทักษะการอ่านความพึงพอใจและผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน ของนักเรียนที่มีความสามารถทางการเรียนต่างกัน (สูง ปานกลาง และต่ำ) โรงเรียนบ้านบัวคุรุราษฎร์สามัคคี ภาคเรียนที่ 2 ปีการศึกษา 2555 กลุ่มตัวอย่างนักเรียนจำนวน 35 คน เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัยประกอบด้วย 1) หนังสือส่งเสริมการอ่าน 2) แบบทดสอบวัดทักษะการอ่าน 3) แบบวัดความพึงพอใจ 4) แบบทดสอบวัดผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน สถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูล ได้แก่ ค่าเฉลี่ย ค่าร้อยละ ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน ค่าดัชนีประสิทธิผล สถิติทดสอบค่าที การวิเคราะห์ความแปรปรวนพหุคูณทางเดียว และการวิเคราะห์ความแปรปรวนทางเดียว

ผลการวิจัยสรุปได้ดังนี้

1. หนังสือส่งเสริมการอ่านร่วมกับการเรียนรู้แบบร่วมมือ มีค่าดัชนีประสิทธิผลเท่ากับ 0.65
2. ทักษะการอ่านและผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนหลังเรียนสูงกว่าก่อนเรียนอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01
3. ความพึงพอใจต่อการเรียนโดยใช้หนังสือส่งเสริมการอ่านร่วมกับการเรียนรู้แบบร่วมมือของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 2 อยู่ในระดับมากอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01
4. นักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 2 ที่มีความสามารถทางการเรียนแตกต่างกัน หลังเรียนโดยใช้หนังสือส่งเสริมการอ่านร่วมกับการเรียนรู้แบบร่วมมือ มีทักษะการอ่าน และผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ.01

* นักศึกษาระดับบัณฑิตศึกษา สาขาวิชาการวิจัยและพัฒนาศึกษา มหาวิทยาลัยราชภัฏสกลนคร

** คณะครุศาสตร์ มหาวิทยาลัยราชภัฏสกลนคร

*** ผู้อำนวยการโรงเรียนบ้านหนองตากวย

ABSTRACT

The purposes of this study were 1) to find out the Effectiveness Index of learning by using cooperative learning along with promoting the book, 2) to compare The development of reading skills and learning learner's learning achievement before and after learning, 3) to study satisfaction, and 4) to compare the development of reading skills, Satisfaction and learning learner's learning achievement of those students whose learning abilities were high, moderate and low. The target group consisted of 35 Pratom Suksa 2 students in the second semester of academic year 2012. The tools used in this study were composed of : 1) Promote book reading, 2) a test of reading skills, 3) a test of satisfaction towards cooperative learning along with promoting the book, and 4) an achievement test in the Subject of Thai language. The data were statistically analyzed using mean and standard deviation. Effectiveness (E.I.), t- test (Dependent Samples), Multiple One-Way Analysis of Variance (One-Way MANOVA) and One-Way Analysis of Variance (One-Way ANCOVA)

The findings of this study were as follows:

1. The Effectiveness Index of Inquiry strategies with STAD was 0.65
2. There was a difference in the average scores of reading skills and learning learner's learning achievement after learning higher than before being taught at the .01 level of significance.
3. The student satisfaction towards cooperative learning along with promoting the book, student of Pratom Suksa 2 at the high level.
4. Student of Pratom Suksa 2 among the students with high, moderate and low learning achievements after learning by using cooperative learning along with promoting the book, the reading skills and learning learner's learning achievement were significantly different at the .01 level.

ภูมิหลัง

ความเจริญก้าวหน้าของโลกในปัจจุบันนี้เป็นอย่างรวดเร็ว ประเทศไทยจึงต้องพยายามพัฒนาประเทศให้ทันกับความก้าวหน้าทางด้านวิทยาการและเทคโนโลยีของอารยประเทศทั้งหลายการที่ประเทศจะพัฒนาไปสู่ความก้าวหน้าได้นั้น จำเป็นจะต้องมีการจัดการศึกษาที่ดี แนวทางที่กำหนดให้ผู้เรียนได้รับการศึกษา ขึ้นอยู่กับพระราชบัญญัติการศึกษาแห่งชาติ พุทธศักราช 2542 ซึ่งแก้ไขเพิ่มเติม (ฉบับที่ 2) พุทธศักราช 2545 และแก้ไขเพิ่มเติม (ฉบับที่ 3) พุทธศักราช 2553 การศึกษาในปัจจุบันมุ่งพัฒนาผู้เรียนซึ่งเป็นกำลังสำคัญของชาติให้เป็นมนุษย์ที่มีความสมดุลทั้งด้านร่างกาย ความรู้ คุณธรรม มีจิตสำนึกในความเป็นพลเมืองไทยและเป็นพลโลก ยึดมั่นในการปกครอง ตามระบอบประชาธิปไตยอันมีพระมหากษัตริย์ทรงเป็นประมุข มีความรู้และทักษะพื้นฐาน รวมทั้งเจตคติที่จำเป็นต่อการศึกษาต่อ การประกอบอาชีพ และการศึกษาตลอดชีวิต โดยมุ่งเน้นผู้เรียนเป็นสำคัญบนพื้นฐานความเชื่อว่าทุกคนสามารถเรียนรู้ได้เต็มตามศักยภาพ (กระทรวงศึกษาธิการ. 2551 : 4) ด้วยเหตุผลดังกล่าว ภาษาไทยจึงมีความสำคัญสำหรับบุคคลทุกคนในชาติที่ต้องใช้ตลอดชีวิตการจัดกิจกรรมการเรียนการสอนภาษาไทย จะจัดการเรียนรู้ทั้ง 5 สาระ ประกอบด้วย สาระการอ่าน สาระการเขียน สาระการฟัง และพูด สาระหลักการใช้ภาษา สาระวรรณคดีและวรรณกรรม ซึ่งได้กำหนดหลักสูตรแกนกลางการศึกษาขั้นพื้นฐาน พุทธศักราช 2551 (กระทรวงศึกษาธิการ. 2551 : 38) จะมุ่งเน้นให้ผู้เรียนได้ฝึกฝนจนเกิดความชำนาญในการใช้ภาษาเพื่อการสื่อสารอย่างมีประสิทธิภาพและเพื่อนำไปใช้ในชีวิตจริง ผู้เรียนมีคุณธรรม จริยธรรม ค่านิยม การอ่านเป็นทักษะ

พื้นฐานที่ผู้เรียนจะต้องฝึกฝนจนเกิดความชำนาญ เพราะหลักการอ่านอย่างมีความหมายนั้น จะพัฒนาทักษะการเขียนและกระบวนการความคิดของผู้เรียนส่งเสริมทักษะและความสามารถทางภาษาให้ใช้ภาษาอย่างมีประสิทธิภาพ นอกจากจะได้รับความรู้แล้วยังช่วยพัฒนาความคิดดังคำกล่าวที่ว่า “ยิ่งอ่านยิ่งรู้” “อ่านมากรู้มาก” การฟังหรืออ่านข้อคิดเห็นต่างๆ ทำให้เรามีโอกาสแลกเปลี่ยนความคิดเห็นกับผู้อื่นได้รู้ในสิ่งที่ไม่รู้ หรือในบางสิ่งที่รู้อยู่แล้วก็อาจรู้เพิ่มขึ้นหรือรู้ในมิติใหม่ๆ จากวิสัยทัศน์ของผู้อื่นดังนั้นภาษาไทยจึงมีส่วนสำคัญต่อบุคคลทั้งในด้านการแสวงหาความรู้และพัฒนาความคิด นำมาซึ่งการพัฒนาคุณภาพชีวิตของมนุษย์ในสังคมได้อย่างมีประสิทธิภาพ (อัจฉรา ชิวพันธ์. 2553 : 17)

ดังนั้นหลักสูตรแกนกลางการศึกษาขั้นพื้นฐาน พุทธศักราช 2551 กลุ่มสาระการเรียนรู้ภาษาไทยจึงได้กำหนดคุณภาพผู้เรียนเมื่อเรียนจบชั้นประถมศึกษาปีที่ 3 สาระการอ่านว่านักเรียนจะต้องอ่านออกเสียงคำคำคล้องจอง ข้อความเรื่องสั้นๆ และบทร้อยกรองง่ายๆ ได้ถูกต้อง คล่องแคล่ว เข้าใจความหมายของคำและข้อความที่อ่าน ตั้งคำถามเชิงเหตุผลลำดับเหตุการณ์สรุปความรู้ข้อคิดจากเรื่องที่อ่าน ปฏิบัติตามคำสั่งคำอธิบายจากเรื่องที่อ่านได้ เข้าใจความหมายของข้อมูลจากแผนภาพ แผนที่ และแผนภูมิ อ่านหนังสืออย่างสม่ำเสมอ และมีความสามารถในการอ่าน (กระทรวงศึกษาธิการ. 2551 : 39) การอ่านจะช่วยให้ผู้เรียน เรียนรู้ได้ดีขึ้น และยังส่งผลต่อทักษะการฟัง การพูดและการเขียนและการนำไปใช้ในชีวิตประจำวันด้วย ช่วยพัฒนาความรู้ ความคิด การแก้ปัญหาและการพัฒนาบุคลิกภาพการปรับตัวในสังคมได้ การอ่านเป็นทักษะที่ใช้เป็นเครื่องมือในการแสวงหาความรู้เพื่อนำไปใช้ประโยชน์ในการดำรงชีวิตได้อย่างมีคุณภาพ (สำลี รักสุทธี. 2553 : 12) การอ่านเป็นจุดประตูปานแรกที่จะเปิดออกสู่โลกของการศึกษาเล่าเรียนถ้าการสอนอ่านในช่วงแรกของระบบการเรียนการสอนในโรงเรียนเป็นไปอย่างมีประสิทธิภาพก็จะส่งผลให้การจัดการศึกษาในระดับสูงขึ้นไปเป็นไปอย่างมีคุณภาพ การอ่านเป็นทักษะที่ทำให้เกิดความรู้แล้วยังก่อให้เกิดความสนุกสนานเพลิดเพลินและส่งเสริมให้มีความคิดริเริ่มสร้างสรรค์ได้แนวคิดในการดำเนินชีวิตการอ่านที่ดีมีประสิทธิภาพจะต้องอ่านแล้วจับใจความได้สรุปสาระสำคัญของเรื่องที่อ่านได้ จากการประเมินผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนของผู้เรียนในปีการศึกษาที่ผ่านมาพบว่าปัญหาที่สำคัญในการอ่านของนักเรียนคืออ่านแล้วจับใจความไม่ได้ ไม่สามารถสรุปประเด็นได้ ไม่สามารถแยกความรู้ข้อเท็จจริงข้อคิดเห็นทำให้ไม่ได้รับประโยชน์จากการอ่านเท่าที่ควรทั้งยังเป็นปัญหาอุปสรรคต่อการเรียนรู้และการศึกษาวิชาต่างๆ ด้วย

ดังนั้นการอ่านจึงมีความสำคัญโดยเฉพาะการอ่านจับใจความสำคัญซึ่งเป็นทักษะที่มีความสำคัญซึ่งจะทำให้ผู้อ่านได้รับรู้เรื่องราวที่อ่านและเข้าใจเรื่องที่อ่านได้ถูกต้องตรงตามที่คุณเขียนได้สื่อความหมาย ซึ่งจะทำให้ผู้อ่านสามารถนำความรู้แนวคิดที่ได้จากการอ่านไปใช้ประโยชน์ได้ บันลือ พฤษะวัน (2545 : 129) ได้กล่าวว่า การอ่านจับใจความสำคัญเป็นการอ่านที่ทำให้ผู้เรียนสามารถรับรู้เรื่องราวและเข้าใจ ถ้ายทอดความรู้ สามารถนำความรู้ที่ได้รับไปใช้ประโยชน์ในปัจจุบันและอนาคตได้อย่างดีเพราะผู้อ่านจะต้องใช้ทักษะทางภาษาอื่นร่วมด้วย จึงจะจับประเด็นหรือจับใจความได้ ซึ่งสอดคล้องกับ ศิวพร โกศิยะกุล (2546 : 1) ได้กล่าวว่า นักเรียนที่มีความเข้าใจในการอ่านเนื้อเรื่อง สามารถตอบคำถามได้ถูกต้องรวดเร็ว แสดงว่า มีความสามารถในการอ่านสรุปความ จากผลการศึกษาของศิริอร อินทร์ลาซุม (2545 : 6) ปัญหาดังกล่าวควรได้รับการแก้ไขโดยเฉพาะอย่างยิ่งตัวครูผู้สอน ควรหาแนวทางพัฒนาปรับปรุงการเรียนการสอนของตนให้มีประสิทธิภาพให้ทั้งความรู้ ทักษะและความสนุกสนานไปพร้อมกัน เช่น การสอนแบบมุ่งประสบการณ์ การสอนแบบกลุ่มเพื่อน การสอนโดยใช้บทเรียนสำเร็จรูป รวมทั้งการสอนโดยใช้แบบฝึกเสริมทักษะ (ลมโซย ด่านขุนทด. 2544 : 47-48) การจัดกิจกรรมการเรียนการสอนวิชาภาษาไทยควรจัดให้สอดคล้องกับจุดมุ่งหมายของหลักสูตรและตรงกับพัฒนาการของผู้เรียนในด้านความสามารถและความแตกต่างระหว่างบุคคลกิจกรรมการเรียนการสอนควรใช้กิจกรรมที่ให้นักเรียนได้เรียน อย่างสนุกสนานเพลิดเพลิน ฉวีวรรณ คูหาภินันท์ (2542 : 98-102) การสอนโดยใช้แบบฝึกทักษะเป็นการสอนอีกแบบหนึ่งที่จะช่วยให้นักเรียนเข้าใจบทเรียน ได้ดีขึ้น เพราะแบบฝึกเป็นส่วนประกอบสำคัญ ในการสอนภาษา ดังที่กรมวิชาการ (2545 : คำนำ)

ได้กล่าวถึงความสำคัญของแบบฝึกไว้ว่า แบบฝึกทักษะจะทำให้ให้นักเรียนเกิดความแม่นยำ คล่องแคล่วในแต่ละทักษะ สามารถใช้ภาษาสื่อความหมายได้อย่างมีประสิทธิภาพ มีความคิดและเหตุผล ซึ่งสอดคล้องกับ คมขำแสงกล้า (2547 : 94) พบว่า ชุดฝึกทักษะจะช่วยให้นักเรียนได้ทบทวนและเป็นการท้าทายให้นักเรียนนำประสบการณ์มาประยุกต์ใช้กับบทเรียนได้ตามความสามารถและเต็มศักยภาพ

จากการประเมินภายนอก การประเมินผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนระดับชาติ ประจำปีพุทธศักราช 2552 และ 2553 ของโรงเรียนบ้านบัวคุรุราษฎร์สามัคคีสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสกลนคร เขต 1 พบว่า นักเรียนยังขาดทักษะอ่าน ดังจะเห็นได้จากการจัดการเรียนการสอนวิชาภาษาไทยชั้นประถมศึกษาปีที่ 2 ปีการศึกษา 2553 ยังไม่ประสบผลสำเร็จเท่าที่ควรจากผลการประเมินคุณภาพระดับเขตพื้นที่ ร้อยละ 30 และระดับสถานศึกษา ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนภาษาไทย เท่ากับร้อยละ 71 ซึ่งต่ำกว่าเกณฑ์ของโรงเรียนได้กำหนดไว้ร้อยละ 80 และอีกสาเหตุหนึ่ง เด็กนักเรียนยังขาดนิสัยรักการอ่าน เพราะยังอ่านไม่คล่อง จึงไม่ชอบเรียนกลุ่มสาระการเรียนรู้ภาษาไทย โดยเฉพาะที่มีเนื้อเรื่องยาวๆ ยิ่งทำให้ไม่อยากเรียนมากยิ่งขึ้น (โรงเรียนบ้านบัวคุรุราษฎร์สามัคคี. 2554 : 5)

จากเหตุผลที่กล่าวมาข้างต้น แสดงให้เห็นว่าสภาพปัญหาของนักเรียนในการเรียนภาษาไทยคือทักษะการอ่าน ซึ่งเป็นทักษะพื้นฐานที่มีความสำคัญต่อการดำรงชีวิต โดยเฉพาะอย่างยิ่งยุคข้อมูลข่าวสารและการเจริญด้านเทคโนโลยี วิทยาการด้านต่างๆ เจริญก้าวหน้าอย่างรวดเร็ว และไม่หยุดยั้งข่าวสารข้อมูลต่างๆสามารถเชื่อมโยงถึงกันอย่างรวดเร็วอาจก่อให้เกิดปัญหาตามมา หากข้อมูลข่าวสารจากสื่อต่างๆ ไม่ได้ผ่านการคิดวิเคราะห์ พิจารณา ไตร่ตรองถึงความถูกต้อง และเหมาะสมของข้อมูลกับค่านิยมและวัฒนธรรมในสังคมไทยดังที่สกุลการสังข์ทอง (2548 : 1) กล่าวว่า การรับข้อมูลข่าวสารผ่านสื่อต่างๆ นั้นมีความสำคัญมากเพราะสื่อสามารถเสนอข้อมูลได้ทุกด้านทั้งดีและไม่ดีมีประโยชน์และไม่มีประโยชน์ผู้รับสารจึงควรรับสารด้วยการพินิจพิเคราะห์ให้ถ่องแท้ถึงผลดีผลเสียต้องเหมาะสม รู้จักวิเคราะห์ แยกแยะข้อเท็จจริง ความเป็นเหตุเป็นผล เลือกรับ และเลือกใช้สารให้ถูกต้องเหมาะสม จึงเป็นผู้ที่สามารถดำรงชีวิตอยู่ในสังคมได้อย่างมีความสุข ดังที่หลักสูตรแกนกลางการศึกษาขั้นพื้นฐาน พุทธศักราช 2551 จึงกำหนดให้การเรียนรู้ภาษาไทยเรื่องการอ่านว่า การอ่านออกเสียงบทร้อยแก้ว และบทร้อยกรอง เป็นทำนองเสนาะได้ถูกต้องอธิบายความหมายโดยตรง และความหมายโดยนัยของคำ ประโยค ข้อความ ส่วนนวนโวหาร จากเรื่องที่อ่านเข้าใจคำแนะนำ คำอธิบายในคู่มือต่างๆ แยกแยะข้อคิดเห็นและข้อเท็จจริง จับใจความสำคัญของเรื่องที่อ่าน และนำความรู้ความคิดจากเรื่องที่อ่านไปตัดสินใจแก้ปัญหาในการดำเนินชีวิต มีมารยาท และมีนิสัยรักการอ่าน เห็นคุณค่าสิ่งที่อ่าน (กระทรวงศึกษาธิการ. 2551 : 40)

แนวทางการแก้ปัญหาการอ่านในการเรียนภาษาไทยที่สอดคล้องกันอีกแนวทางหนึ่งคือการจัดการเรียนรู้แบบร่วมมือเป็นวิธีการจัดการเรียนรู้ที่มีบทบาทสำคัญ เนื่องจากเป็นรูปแบบหนึ่งที่เน้นนักเรียนเป็นสำคัญ โดยนักเรียนเป็นผู้ลงมือปฏิบัติงานเป็นกลุ่มย่อยๆ เพื่อเสริมสร้างสมรรถภาพการเรียนรู้ของนักเรียนแต่ละคนสนับสนุนให้มีการช่วยเหลือกันจนบรรลุจุดมุ่งหมาย ตลอดจนส่งเสริมให้มีการทำงานร่วมกันเป็นหมู่คณะหรือทีมระบอบประชาธิปไตย (จันทร์หา จันตพิณศานุรักษ์. 2543 : 37-38) ซึ่งสอดคล้องกับสุพล วังสินธุ์ (2543 : 62) ได้กล่าวว่า การเรียนรู้แบบร่วมมือเป็นการเรียนที่เน้นการจัดสภาพแวดล้อมทางการเรียน ที่มุ่งให้นักเรียนได้เรียนรู้เป็นกลุ่มเล็กๆ ซึ่งจะช่วยพัฒนานักเรียนทางด้านสติปัญญาและสังคม ทั้งนี้เพราะมนุษย์เป็นสัตว์สังคม ที่จะต้องมีความสัมพันธ์อันดีระหว่างตนเองกับคนอื่นและวัฒนาพร ระเบียบทุกข์ (2545 : 174) ได้กล่าวว่า การเรียนรู้แบบร่วมมือเป็นการจัดกิจกรรมการเรียนรู้ที่เน้นให้นักเรียนได้เรียนรู้ร่วมกันเป็นกลุ่มเล็กๆ ซึ่งแต่ละกลุ่มประกอบด้วยสมาชิกที่มีความรู้ ความสามารถที่แตกต่างกัน โดยที่แต่ละคนมีส่วนร่วมอย่างแท้จริงในการเรียนรู้และในความสำเร็จของกลุ่ม เพราะสมาชิกในกลุ่มได้แลกเปลี่ยนความคิดเห็น การแบ่งปันทรัพยากรการเรียนรู้ รวมทั้งเป็นกำลังใจให้กันและกัน ซึ่งคนที่เรียนเก่งจะช่วยเหลือคนที่เรียนอ่อนกว่าและสมาชิกในกลุ่มไม่เพียงแต่รับผิดชอบต่อการเรียนของตนเอง

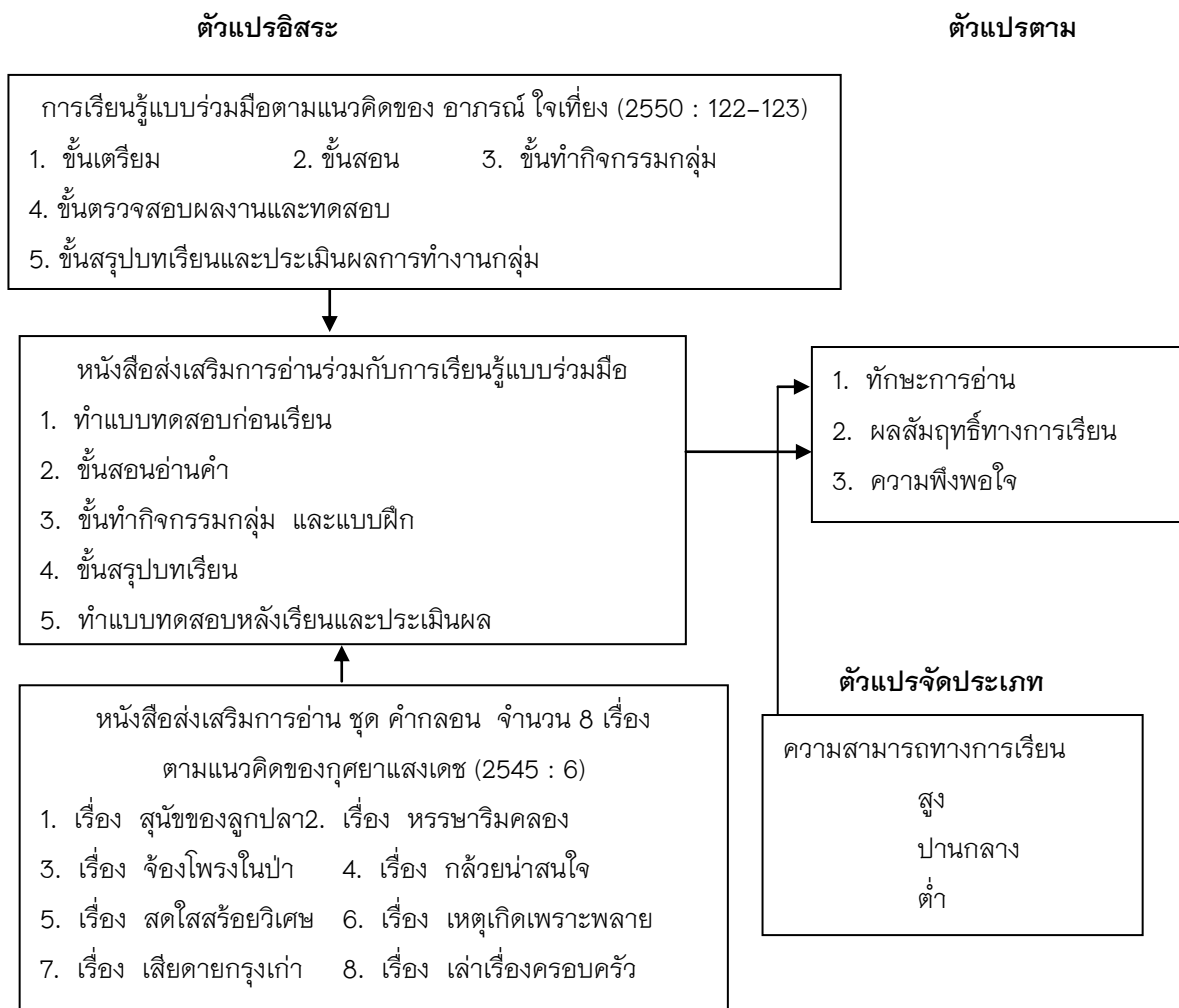
เท่านั้น หากแต่ยังร่วมกันรับผิดชอบต่อการเรียนรู้ของเพื่อนในกลุ่ม ดังนั้นความสำเร็จของแต่ละบุคคล คือความสำเร็จของกลุ่ม และผู้วิจัยในฐานะที่เป็นครูผู้ทำหน้าที่การสอนได้ศึกษาเกี่ยวกับการจัดกิจกรรมการเรียนการสอน พบว่า การใช้การสอนแบบร่วมมือ เป็นกระบวนการจัดกิจกรรมที่ส่งเสริมให้ผู้เรียนได้พัฒนาความคิด ความสามารถ ความเข้าใจในการเรียนรู้ได้ตามศักยภาพของผู้เรียนและการส่งเสริมให้ผู้เรียนมีนิสัยรักการอ่าน จากหนังสือส่งเสริมทักษะการเรียนรู้ที่มีความเหมาะสมกับผู้เรียนทั้งด้านเนื้อหาที่เป็นสิ่งใกล้ตัว ภาพประกอบที่มีสีสันสวยงาม ภาษาที่เรียบง่ายเป็นปัจจัยสำคัญในการสร้างความสนใจให้ผู้เรียนอยากเรียนรู้ และมีนิสัยรักการอ่าน ส่งเสริมพัฒนาการเรียนรู้ของผู้เรียนได้อย่างมีประสิทธิภาพ ซึ่งสอดคล้องกับงานวิจัยของมาลินี ระถิ (2547 : 149-153) วรณรัชช์ ฉัตรเวทิน (2547 : บทคัดย่อ) กาญจนาวดี เทิรเมฆ (2548 : 107-108) และสมสนธิ ไพศาล (2548 หน้า บทคัดย่อ) ที่ได้พัฒนาหนังสือเรียนเพื่อใช้ประกอบในการจัดกิจกรรมการเรียนรู้จากเรื่องราวที่มีภาพการ์ตูนประกอบพบว่า ผู้เรียนมีความสนใจ และความกระตือรือร้นในการเรียนรู้ มีนิสัยรักการอ่าน และส่งผลให้เกิดสัมฤทธิ์ผลในการเรียนรู้ ยังสอดคล้องกับ ไชนางค์ ศรีมุกดา (2553 หน้า 4) หนังสือส่งเสริมการอ่าน เป็นหนังสือที่จะช่วยเพิ่มทักษะการอ่านได้ดีต้องให้เด็กมีโอกาสอ่านคำซ้ำเกิดความแม่นยำในการจำรูปคำได้คือการซ้ำคำในลักษณะรูปแบบแตกต่างจากเดิมย่อมขยายประสบการณ์ให้เข้าใจ คำอ่านจะซ้ำคำในลักษณะ เช่น เพิ่มคำสองหรือสามพยางค์ อาจทำให้คำที่มีความหมายใกล้เคียงกันจะช่วยพัฒนาทักษะการอ่านได้ดี นอกจากนี้จะใช้ภาษาได้ดีแล้วยังมีภาพช่วยในการที่จะให้เด็กเข้าใจเรื่องราวแต่ละบท แต่ละตอน กับทั้งความเป็นเหตุเป็นผลต่อเนื่องกัน (กุตยา แสงแดง. 2545 : 6) หนังสือส่งเสริมการอ่าน มีความสำคัญมากเพราะเป็นการส่งเสริมนิสัย รักการอ่าน ผูกการค้นคว้าหาความรู้ด้วยตนเอง พัฒนาการใช้ภาษาฝึกให้เลือกอ่านหนังสือตามความสนใจและยังเป็นการรู้จักใช้เวลาว่างให้เป็นประโยชน์ (อรุณี จิรมหาศาล. 2550 : 16)

ด้วยเหตุผลดังกล่าวมา ผู้วิจัยในฐานะเป็นครูผู้สอนวิชาภาษาไทยจึงได้พัฒนาทักษะการอ่าน ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนและความพึงพอใจ ของนักเรียน ชั้นประถมศึกษาปีที่ 2 โดยใช้หนังสือส่งเสริมการอ่านร่วมกับการเรียนแบบร่วมมือ ให้ผู้เรียนได้เรียนรู้จากเรื่องราวที่อยู่ใกล้ตัวผู้เรียน พัฒนาความคิดริเริ่มสร้างสรรค์ การจัดระบบความคิด ความสามารถในการแก้ปัญหาในการดำรงชีวิตและใช้ภาษาไทยเป็นเครื่องมือพัฒนาการเรียนรู้ด้วยตนเองอย่างชาญฉลาดและมีประสิทธิภาพต่อไป

ความมุ่งหมายของการวิจัย

1. เพื่อหาประสิทธิผลของหนังสือส่งเสริมการอ่านร่วมกับการเรียนแบบร่วมมือ ชั้นประถมศึกษาปีที่ 2 ให้มีประสิทธิผล 0.5 ขึ้นไป
2. เพื่อเปรียบเทียบทักษะการอ่านของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 2 กลุ่มสาระการเรียนรู้ภาษาไทยก่อนเรียนและหลังเรียนที่เรียนโดยใช้หนังสือส่งเสริมการอ่านร่วมกับการเรียนแบบร่วมมือ
3. เพื่อเปรียบเทียบผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน ก่อนเรียนและหลังเรียนที่เรียนโดยใช้หนังสือส่งเสริมการอ่านร่วมกับการเรียนแบบร่วมมือกลุ่มสาระการเรียนรู้ภาษาไทยของชั้นประถมศึกษาปีที่ 2
4. เพื่อศึกษาความพึงพอใจของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 2 ต่อหนังสือส่งเสริมการอ่านร่วมกับการเรียนแบบร่วมมือ
5. เพื่อเปรียบเทียบทักษะการอ่าน และผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนกลุ่มสาระการเรียนรู้ภาษาไทยของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 2 ที่มีความสามารถทางการเรียนต่างกัน (สูง ปานกลาง และต่ำ) เมื่อได้รับการจัดการเรียนรู้โดยใช้หนังสือส่งเสริมการอ่านร่วมกับการเรียนแบบร่วมมือ

กรอบแนวคิดการวิจัย

ภาพประกอบ 1 กรอบแนวคิดของการวิจัย

วิธีดำเนินการวิจัย

1. ประชากรและกลุ่มตัวอย่าง

1.1 ประชากร ได้แก่ ประชากรที่ใช้ในการวิจัยครั้งนี้ เป็นนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 2 ที่เรียนในภาคเรียนที่ 2 ปีการศึกษา 2555 ของโรงเรียนในศูนย์เครือข่าย กุดบาก สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสกลนคร เขต 1 จำนวน 15 โรงเรียน ซึ่งมีสภาพพื้นที่ทางภูมิศาสตร์ใกล้เคียงกัน มีการใช้หลักสูตรสถานศึกษาที่สอดคล้องกับหลักสูตรเดียวกัน คือ หลักสูตรแกนกลางการศึกษาขั้นพื้นฐาน พุทธศักราช 2551 นักเรียนมีความรู้ความสามารถ มีคุณลักษณะที่คล้ายคลึงกัน และมีการจัดนักเรียนเข้าชั้นเรียนละความสามารถ มีทั้งนักเรียนกลุ่มเก่ง กลุ่มปานกลาง และกลุ่มต่ำเหมือนกัน จำนวนทั้งสิ้น 267 คน

1.2 กลุ่มตัวอย่าง ได้แก่ นักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 2 โรงเรียนบ้านบัวคุรุราษฎร์สามัคคี อำเภอกุดบาก จังหวัดสกลนคร ภาคเรียนที่ 2 ปีการศึกษา 2555 จำนวน 35 คน ได้มาโดยวิธีเลือกแบบแบ่งกลุ่ม (Cluster Random

Sampling) โดยใช้ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนในภาคเรียนที่ 1 และคะแนนจากการทำแบบทดสอบก่อนเรียนที่สร้างขึ้นในการวิจัยในครั้งนี้ ที่ผู้วิจัยทำการวิจัยโดยใช้หนังสือส่งเสริมการอ่านร่วมกับการเรียนแบบร่วมมือ ซึ่งนักเรียนดังกล่าวมีทั้งกลุ่มที่มีผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนที่สูง ปานกลาง และต่ำ คณะความสามารถกัน สามารถเป็นตัวแทนที่ดีของประชากรได้

2. เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัยประกอบด้วย

2.1 เครื่องมือที่ใช้ในการทดลอง

2.1.1 หนังสือส่งเสริมการอ่านร่วมกับการเรียนรู้แบบร่วมมือ ชุด คำกลอนสอนควบกล้ำ กลุ่มสาระการเรียนรู้ภาษาไทย ชั้นประถมศึกษาปีที่ 2 จำนวน 8 เล่ม ของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 2 โรงเรียนบ้านบัวคุรุราษฎร์สามัคคี คุณภาพของเครื่องมือได้ผ่านการตรวจสอบจากผู้เชี่ยวชาญจำนวน 5 ท่าน และมีค่าประสิทธิภาพ (E_1/E_2) ซึ่งมีค่าเท่ากับ 82.32/81.71

2.1.2 แผนการจัดการเรียนรู้ภาษาไทย ชั้นประถมศึกษาปีที่ 2 ประกอบการใช้หนังสือส่งเสริมการอ่านร่วมกับการเรียนรู้แบบร่วมมือ จำนวน 24 แผน คุณภาพของเครื่องมือได้ผ่านการตรวจสอบจากผู้เชี่ยวชาญจำนวน 5 ท่าน

2.2 เครื่องมือที่ใช้ในการเก็บรวบรวมข้อมูล

2.2.1 แบบทดสอบวัดทักษะการอ่าน เรื่อง การอ่านและเขียนคำควบกล้ำ สำหรับนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 2 ซึ่งเป็นแบบทดสอบชนิด 3 ตัวเลือก จำนวน 30 ข้อที่ผู้วิจัยสร้างขึ้น

2.2.2 แบบวัดความพึงพอใจของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 2 ที่มีต่อการจัดกิจกรรม โดยใช้หนังสือส่งเสริมการอ่านร่วมกับการเรียนรู้แบบร่วมมือ จำนวน 1 ฉบับ 15 ข้อ ที่ผู้วิจัยสร้างตามแนวคิดของลิเคิร์ต (Likert)

2.2.3 แบบทดสอบวัดผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนเป็นแบบทดสอบแบบปรนัย ชนิด 3 ตัวเลือก จำนวน 30 ข้อที่ผู้วิจัยสร้างขึ้นตามแนวคิดของ สมนึก ภัททิยธนี (2546 : 144-147)

3. วิธีเก็บรวบรวมข้อมูลและสถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูล

ในการวิจัยครั้งนี้ผู้วิจัยได้ดำเนินการทดลองและเก็บรวบรวมข้อมูลในภาคเรียนที่ 2 ปีการศึกษา 2555 ใช้เวลาดำเนินการทดลองทั้งหมด 24 ชั่วโมง โดยใช้สถิติวิเคราะห์ข้อมูลดังนี้

3.1 สถิติพื้นฐาน ได้แก่ ค่ามัธยฐาน ค่าเฉลี่ย และส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน

3.2 สถิติที่ใช้ในการหาคุณภาพของเครื่องมือ ได้แก่ หาประสิทธิภาพดัชนีประสิทธิผล (E.I.) ของแผนการจัดการเรียนรู้กลุ่มสาระการเรียนรู้ภาษาไทยและผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนโดยใช้หนังสือส่งเสริมการอ่านร่วมกับการเรียนรู้แบบร่วมมือ โดยใช้ค่าดัชนีความสอดคล้อง (IOC) หาความยากง่ายและค่าอำนาจจำแนก ของแบบทดสอบวัดทักษะการอ่าน แบบทดสอบวัดผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนหาความเชื่อมั่นแบบทดสอบวัดทักษะการอ่าน และแบบทดสอบวัดผลสัมฤทธิ์โดยใช้สูตร K_{20} ของ Kuder-Richardson และความเชื่อมั่นของแบบวัดความพึงพอใจ โดยใช้สูตรสัมประสิทธิ์แอลฟา (α -coefficient)

3.3 สถิติที่ใช้ในการทดสอบสมมติฐาน ได้แก่ ทดสอบค่าที (t-test) ทดสอบความแปรปรวนพหุคูณทางเดียว (One - way MANCOVA) และทดสอบความแปรปรวนทางเดียว (One - way ANOVA)

สรุปผลการวิจัย

ผลการพัฒนาทักษะการอ่าน ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนและความพึงพอใจของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 2 โดยใช้หนังสือส่งเสริมการอ่านร่วมกับการเรียนรู้แบบร่วมมือสรุปผลได้ดังนี้

1. หนังสือส่งเสริมการอ่านร่วมกับการเรียนรู้แบบร่วมมือ พิจารณาคุณภาพโดยแบบทดสอบวัดผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนพบว่าค่าดัชนีประสิทธิผลของหนังสือส่งเสริมการอ่านร่วมกับการเรียนรู้แบบร่วมมือ เท่ากับ 0.62

2. ทักษะการอ่านของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 2 ที่ได้รับการสอนโดยใช้หนังสือส่งเสริม การอ่านร่วมกับการเรียนรู้แบบร่วมมือ หลังเรียนสูงกว่าก่อนเรียนอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01

3. ผลสัมฤทธิ์ของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 2 ที่ได้รับการสอนโดยใช้หนังสือส่งเสริมการอ่านร่วมกับการเรียนรู้แบบร่วมมือ หลังเรียนสูงกว่าก่อนเรียนอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ.01

4. ความพึงพอใจของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 2 ต่อหนังสือส่งเสริมการอ่านร่วมกับการเรียนรู้แบบร่วมมือ โดยการทดสอบค่าที่ $t - test$ (One Samples) อยู่ในระดับมากขึ้นไปอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01

5. ผลการวิเคราะห์ ทักษะการอ่าน และผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน ก่อนเรียน ของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 2 มีดังนี้

5.1 นักเรียนที่มีความสามารถทางการเรียนต่างกัน มีทักษะการอ่านแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01

5.2 นักเรียนที่มีความสามารถทางการเรียนต่างกัน มีผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01

ข้อเสนอแนะ

1. ข้อเสนอแนะในการนำผลการวิจัยไปใช้

1.1 จากผลการวิจัยพบว่า หนังสือส่งเสริมการอ่านร่วมกับการเรียนรู้แบบร่วมมือเมื่อนำไปใช้กับนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 2 แล้วทำให้นักเรียนมีทักษะการอ่าน และผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนสูงขึ้น และมีความพึงพอใจต่อหนังสือส่งเสริมการอ่านอยู่ในระดับมากที่สุด ดังนั้นครูผู้สอนและผู้ที่เกี่ยวข้องในการจัดการศึกษาควรนำผลการวิจัยไปใช้กับนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 2 ที่มีบริบทของโรงเรียนใกล้เคียงกัน เพื่อเป็นแนวทางในการปรับปรุงและพัฒนาการเรียนการสอนกลุ่มสาระการเรียนรู้ภาษาไทยให้มีประสิทธิภาพสูงขึ้น

1.2 สำหรับครูผู้สอนที่จะนำหนังสือส่งเสริมการอ่านร่วมกับการเรียนรู้แบบร่วมมือกลุ่มสาระการเรียนรู้ภาษาไทย ของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 2 ไปใช้ควรวางแผนและเตรียมตัวให้พร้อมก่อนทำการสอน เช่น การศึกษาทำความเข้าใจนักเรียน การจัดเตรียมสภาพแวดล้อม วัสดุอุปกรณ์ และสื่อการเรียนรู้ให้หลากหลาย นวัตกรรม และมีความเหมาะสมกับนักเรียนและสภาพของโรงเรียน การฝึกใช้คำถามกระตุ้นให้นักเรียนคิดและควรเสริมแรง เพื่อการจัดการเรียนรู้ที่มีการบูรณาการระหว่างการเรียนรู้แบบร่วมมือกับหนังสือส่งเสริมการอ่านมีความสมบูรณ์และมีประสิทธิภาพมากขึ้น

1.3 ในการจัดการเรียนรู้โดยใช้หนังสือส่งเสริมการอ่านร่วมกับการเรียนรู้แบบร่วมมือ ครูควรจัดสภาพแวดล้อมในการจัดกิจกรรมโดยจงใจให้เกิดการเรียนรู้ และสร้างสถานการณ์ให้นักเรียนได้แสดงออก มีกระบวนการคิด ฟังคิด ฟังทำ ด้วยตนเอง นักเรียนที่เรียนเก่งช่วยสอนเพื่อนที่เรียนช้าและพยายามปรับปรุงตนเองอยู่เสมอ

1.4 ในการสร้างสถานการณ์ปัญหาในการจัดการเรียนรู้โดยใช้หนังสือส่งเสริมการอ่านร่วมกับการเรียนรู้แบบร่วมมือ ครูควรสร้างสถานการณ์ที่ใกล้ตัวของนักเรียน ที่นักเรียนคุ้นเคยและพบเห็นในชีวิตประจำวันของตัวนักเรียนเอง จะทำให้นักเรียนเกิดความอยากรู้อยากเห็นมากยิ่งขึ้น

1.5 ในการจัดการเรียนรู้โดยใช้หนังสือส่งเสริมการอ่านร่วมกับการเรียนรู้แบบร่วมมือเป็นกระบวนการเรียนที่ให้นักเรียนในห้องเรียนได้ช่วยเหลือซึ่งกันและกัน นักเรียนได้แสดงความเข้าใจ มีความสามัคคีกัน ฝึกทำงานร่วมกับผู้อื่นได้อย่างมีความสุข แสดงความคิดเห็น เข้าใจบทเรียน ประกอบกับนักเรียนได้ฝึกอ่าน และค้นคว้าคำตอบด้วยตนเอง จึงทำให้นักเรียนมีทักษะการเรียนรู้ และเกิดความเข้าใจ จึงเป็นแรงเสริมให้นักเรียนเกิดความกระตือรือร้นในการสอน นักเรียนที่ได้รับการเรียน

แบบร่วมมือร่วมกับหนังสือส่งเสริมการอ่าน มีทักษะการอ่านสูงกว่านักเรียนนักเรียนที่ได้รับการสอนแบบปกติ ซึ่งนักเรียนประสบความสำเร็จในการเรียนรู้ที่เกิดจากการฝึกทักษะการอ่าน จนทำให้นักเรียนมีพัฒนาการทักษะการอ่าน มีความมุ่งมั่นในการทำงานให้สำเร็จ รวมถึงนักเรียนสามารถนำหลักการ กฎเกณฑ์ที่พบด้วยตนเองไปประยุกต์ใช้ในชีวิตประจำวันได้

2. ข้อเสนอแนะสำหรับการวิจัยครั้งต่อไป

2.1 ควรมีการศึกษาวิจัยโดยใช้หนังสือส่งเสริมการอ่านร่วมกับการเรียนรู้แบบร่วมมือกับนักเรียนชั้นอื่นๆ เพื่อจะได้ข้อสรุปที่ครอบคลุมและชัดเจนยิ่งขึ้น

2.2 ควรมีการศึกษาวิจัยโดยใช้ บทความ ข่าวสาร เรื่องสั้น นิทาน ที่หลากหลายร่วมกับการเรียนรู้แบบร่วมมือเพื่อเป็นแนวทางในการจัดการเรียนการสอนภาษาไทยให้มีประสิทธิภาพยิ่งขึ้น

2.3 ควรศึกษาในตัวแปรตามอื่นๆ เช่น ทักษะการเขียนแจกลูก และสะกดคำ ความคงทนในการเรียนรู้และเจตคติที่ดีต่อกลุ่มสาระการเรียนรู้ภาษาไทย เป็นต้น

เอกสารอ้างอิง

กระทรวงศึกษาธิการ. หลักสูตรแกนกลางการศึกษาขั้นพื้นฐาน พุทธศักราช 2551. กรุงเทพฯ : โรงพิมพ์ชุมนุมสหกรณ์การเกษตรแห่งประเทศไทย, 2551.

กรมวิชาการ. คู่มือการจัดการเรียนรู้การเรียนรู้ กลุ่มสาระการเรียนรู้ภาษาไทย. กรุงเทพฯ : โรงพิมพ์องค์การรับส่งสินค้าและพัสดุภัณฑ์, 2545ก.

กาญจนาวดี เหิรเมฆ. การพัฒนาแผนการเรียนรู้ทักษะการอ่านภาษาไทยชั้นประถมศึกษาปีที่ 1 โดยใช้หนังสือส่งเสริมการอ่าน. การศึกษาค้นคว้า ปริญญาการศึกษามหาบัณฑิต สาขาหลักสูตรและการสอน. มหาสารคาม : มหาวิทยาลัยมหาสารคาม, 2548.

กศยา แสงเดช. การสอนแบบ "การสอนภาษาเพื่อการสื่อสาร" : การจัดการกระบวนการเรียนรู้ที่เน้นผู้เรียนเป็นสำคัญ. กรุงเทพฯ : สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาแห่งชาติ, 2545.

ไชนางค์ ศรีมุกดา. การพัฒนาการอ่านและเขียนคำมาตราตัวสะกดโดยใช้หนังสือส่งเสริมการอ่าน กลุ่มสาระการเรียนรู้ภาษาไทยชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 โรงเรียนกุดบากราชวราราม สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสกลนคร เขต 1. โรงเรียนสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาเพชรบุรี เขต 1. วิทยานิพนธ์ ศษ.ม. ขอนแก่น : มหาวิทยาลัยอีสาน, 2553.

คมขำ แสงกล้า. การพัฒนาแผนการเรียนรู้โดยใช้แบบฝึกทักษะการอ่าน และการเขียนคำควบกล้ำ วิชาภาษาไทย ชั้นประถมศึกษาปีที่ 3. วิทยานิพนธ์ กศ.ม. มหาสารคาม : มหาวิทยาลัยมหาสารคาม, 2547.

จันทร์ตันดิพตานุรักษ์. "การจัดการเรียนรู้ร่วมมือ," วารสารวิชาการ 12(3) : 37-55 ; ธันวาคม 2543.

ฉวีวรรณ คูหาภินันท์. การอ่านและส่งเสริมการอ่าน. กรุงเทพฯ : ภาควิชาบรรณารักษศาสตร์สารนิเทศศาสตร์ คณะมนุษยศาสตร์และสังคมศาสตร์ สถาบันราชภัฏบ้านสมเด็จเจ้าพระยา, 2542.

บันลือ พฤกษ์วัน. มิติใหม่ในการอ่าน. กรุงเทพฯ : ไทยวัฒนาพานิช, 2545.

มาลีณี ระถิ. การพัฒนาหนังสือเรียนและแบบฝึกทักษะประกอบการจัดการกิจกรรมการเรียนรู้ภาษาไทย แบบมุ่งประสบการณ์ทางภาษา รูปแบบที่ 2 เรื่อง ของดีเมืองมหาสารคาม ชั้นประถมศึกษาปีที่ 3. วิทยานิพนธ์ กศ.ม. มหาสารคาม : มหาวิทยาลัยมหาสารคาม, 2547.

- โรงเรียนบ้านบัวคุรุราษฎร์สามัคคี. รายงานผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนประจำปี 2554. สกลนคร : โรงเรียนบ้านบัวคุรุราษฎร์สามัคคี, 2554.
- ลมโซย ด่านขุนทด. การพัฒนาผลสัมฤทธิ์การอ่านภาษาไทยโดยใช้แบบฝึกทักษะการอ่านสำหรับนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 2 โรงเรียนสมเด็จพระพิทยาคม. วิทยานิพนธ์ ศษ.ม. ขอนแก่น : มหาวิทยาลัยขอนแก่น, 2544.
- วัฒนาพร ระบับทุกซ์. เทคนิคและกิจกรรมการเรียนรู้ที่เน้นผู้เรียนเป็นสำคัญตามหลักสูตรการศึกษาขั้นพื้นฐาน พ.ศ. 2544. กรุงเทพฯ : พริกหวานกราฟฟิค, 2545.
- วรรณรักษ์ ฉัตรเวทิน. การพัฒนาแบบฝึกทักษะการอ่าน โดยใช้หนังสือประกอบการเรียน เรื่องเที่ยวบึงละหาน ชั้นประถมศึกษาปีที่ 2. วิทยานิพนธ์ กศ.ม. มหาสารคาม : มหาวิทยาลัยมหาสารคาม, 2547.
- ศิวพร โกคิยะกุล. การใช้สารสมุนไพรมหาวิทยาลัยทักษิณพัฒนาศาสตร์เพื่อพัฒนาทักษะการอ่านสรุปความสำหรับนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 5 โรงเรียนเทศบาล 3 (สระกระเทียม). วิทยานิพนธ์ กศ.ม. กรุงเทพฯ: มหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์, 2546.
- ศิริอร อินทร์ตาลชุม. "การสร้างนิลย์รักการอ่าน" วิชาการ 5 : 11-13 พฤศจิกายน 2545.
- สกุลการ สังข์ทอง. การเปรียบเทียบความสามารถในการคิดวิเคราะห์ ตามสาระการเรียนรู้ภาษาไทยของนักเรียน มัธยมศึกษาปีที่ 3 โดยเทคนิคการใช้และไม่ใช้ผังกราฟฟิก. วิทยานิพนธ์ กศ.ม. กรุงเทพฯ: มหาวิทยาลัยศิลปากร, 2548.
- สุพล วังสินธุ์. "การเรียนรู้แบบร่วมแรงร่วมใจ," วารสารวิชาการ. 3(4) : 9 – 13 ; เมษายน 2543.
- ลำลี รักสุทธิ. สอนอย่างไรให้เด็กอ่านออก อ่านได้ อ่านคล่อง อ่านเป็น เขียนได้ เขียนคล่อง และเขียนเป็น. กรุงเทพฯ : ธนัชการพิมพ์, 2553.
- สมสนธิ ไพศาล. การพัฒนาแผนการเรียนรู้ โดยใช้แบบฝึกทักษะและหนังสือส่งเสริมการอ่าน เรื่อง มาตราตัวสะกด ชั้นประถมศึกษาปีที่ 1. วิทยานิพนธ์ กศ.ม. มหาสารคาม : มหาวิทยาลัยมหาสารคาม, 2548.
- อัจฉรา ชิวพันธ์. ภาษาพาสอน : เรื่องน่ารู้สำหรับครูภาษาไทย. กรุงเทพฯ : จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย, 2553.
- อาภรณ์ ใจเที่ยง. หลักการสอน(ฉบับปรับปรุง). พิมพ์ครั้งที่ 4. กรุงเทพฯ : โอเดียนสโตร์, 2550.
- อรุณี จิรมหาศาส. การสร้างหนังสือส่งเสริมการอ่าน. วิทยานิพนธ์ กศ.ม. มหาสารคาม : มหาวิทยาลัยมหาสารคาม, 2550.